

MINISTERIET FOR BØRN, LIGESTILLING,
INTEGRATION OG SOCIALE FORHOLD

Det talte ord gælder

Tak for spørgsmålet og muligheden for at komme her i dag og drøfte integration.

Baggrunden for samrådet er bl.a. artikler i medierne om, at integrationen går dårligt, og mine udtalelser i den forbindelse. Senest har Mandag Morgen haft en artikel om udgiftsstigninger på integrationsområdet.

Her vil jeg gerne starte med at præcisere, at det jeg har sagt i medierne er, at vi har masser af viden på integrationsområdet. Ikke at årsagerne til den fejlslagne integration er velkendte.

At der er en række områder, hvor integrationen ikke fungerer godt nok i dag, kan vi godt blive enige om. Og den manglende integration er en stor udfordring. Både for den enkelte og for samfundet.

Spørgsmålet er bare, om vi løser den udfordring ved at nedsætte en kommission.

Det tror jeg ikke – netop fordi der som sagt allerede i dag er masser af viden på integrationsområdet.

Regeringen har haft en Task Force om integration, som er kommet med en række anbefalinger for:

- Modtagelse af nyankomne
- Beskæftigelse
- Udsatte familier
- Boligsociale indsatser
- Medborgerskab

Under den tidligere regering arbejdede en integrationstænk tank, som kom med 8 rapporter.

Der var rapporter om:

- Udlændinges integration i det danske samfund.
- Befolkningsudviklingen fra 2001–2021 – mulige udviklingsforløb.
- Indvandring, integration og samfundsøkonomi.
- Udlændinge- og integrationspolitikken i Danmark og udvalgte lande.

- Udlændinges vej gennem uddannelsessystemet.
- Udlændinge og ungdomsuddannelserne – frafald og faglige kundskaber.
- Udviklingen i udlændinges integration i det danske samfund.
- Værdier og normer – blandt udlændinge og danskere.

Hertil kommer de løbende rapporter og undersøgelser fra SFI, Rockwoolfonden og andre forskningsinstitutioner.

SFI har 59 publikationer på integrationsområdet.

Jeg kan nævne:

- Måling af diskrimination på baggrund af etnisk oprindelse.
- Parallele retsopfattelser i Danmark.
- Indvandrerens arbejdsliv og familieliv.
- Indsatser mod æresrelateret vold.

Og der er flere på vej.

Rockwoolfonden har over 50 publikationer inden for integration. Her kan jeg nævne rapporter og analyser om:

- Holdninger til uddannelse og arbejde blandt unge indvandrere, danskere og deres forældre.
- Etniske minoriteters overrepræsentation i strafferetlige domme.
- Integration blandt ikke-vestlige indvandre-
re.

KORA har bl.a. lavet regeringens benchmarks-analyser på integrationsområdet.

Vi bliver løbende inspireret af, hvad der foregår i andre lande, og meget af det, som foregår i Danmark, tjener som inspiration i udlandet.

Så ja, vi har en masse viden. Langt over hundrede rapporter og publikationer. Og det er dybest set derfor, at jeg ikke mener, at en kommission er løsningen. Vi mangler ikke viden. Vi mangler handling.

En kommission risikerer at sætte alting i stå, mens vi venter på resultatet. Vi risikerer at sætte hele integrationsområdet på stand by, og det er det sidste, vi har brug for.

Og når jeg hører de forskellige meldinger fra partierne, så fornemmer jeg heller ikke en entydig opbakning til en kommission.

Derimod tror jeg, vi kan blive enige om, at vi skal have al den viden, vi har, ud at virke. Ikke mindst i kommunerne, for det er her, langt størstedelen af integrationsopgaven ligger.

Mange kommuner gør allerede i dag et stort arbejde med at integrere mennesker med anden etnisk baggrund. Men det er bare ikke nok.

Der er stadig for mange nydanskere, som falder ud af uddannelsessystemet, som ikke har tilknytning til arbejdsmarkedet, som ender i kriminalitet. Der er for mange, der oplever social kontrol, for mange der lever uden kontakt med det omgivende samfund, for mange, der er i risiko for radikalisering.

Samtidig kan vi se, at der er stor forskel på, hvor godt kommunerne løser integrationsopgaverne. Der ligger et stort potentiale i at få løftet de mindre succesfulde kommuner op på det niveau, som de bedste har.

Også derfor skal vi have viden om, hvad der virker, ud til kommunerne, og vi skal arbejde for, at kommunerne i højere grad lærer af hinanden, så de kommuner, som er bedst til at løfte integrationsopgaven, giver deres viden og gode erfaringer videre.

Regeringen har i økonomiaftalen for 2015 aftalt med KL, at der indledes en tæt dialog om, hvordan vi styrker indsatsen på integrationsområdet. Et af elementerne er etableringen af et forpligtende partnerskab, hvor regeringen bl.a. stiller viden og rådgivning til rådighed, mens kommunerne bl.a. forpligter sig på lokal målfastsættelse og opfølgning. Jeg er i gang med dialogen med KL og forventer at indgå en aftale om partnerskabet i løbet af dette efterår.

Hvis vi skal tale om årsager til fejlslagen integration, som samrådsspørgsmålet også lægger op til, så vil jeg starte med at minde om, at rigtig mange indvandrere er velintegrerede. De uddanner sig, får arbejde, starter egen virksomhed, bliver politikere og ministre – ikke nødvendigvis i den rækkefølge – de betaler skat og bidrager til det danske samfund.

Hvis vi ser på tallene, så kan vi se, at mens andelen af unge med dansk oprindelse, som tager en ungdomsuddannelse, er rimelig konstant, så er andelen af unge med anden etnisk baggrund, der tager en ungdomsuddannelse, steget over de sidste 10 år. I 2004 var der 67 pct. med dansk oprindelse og 42 pct. med etnisk baggrund, som tog en ungdomsuddannelse. I 2013 var der 69 pct. med dansk oprindelse og 55 pct. med etnisk baggrund, som tog en ungdomsuddannelse. Så gabet er blevet markant indsnævet. Det er en positiv udvikling.

En anden positiv udvikling er, at flere og flere unge med anden etnisk baggrund tager en videregående uddannelse. I 2004 var der 30 pct.

med dansk oprindelse og 14 pct. med etnisk baggrund, som tog en videregående uddannelse. I 2013 var der 40 pct. med dansk oprindelse og 25 pct. med etnisk baggrund, som tog en videregående uddannelse. At flere og flere tager en videregående uddannelse er en generel samfundstendens, men det er vigtigt, at udviklingen også går den rigtige vej for etniske unge.

Når det er sagt, må vi også bare erkende, at der er grupper, og der er områder, hvor der er reelle problemer med integrationen. Manglende tilknytning til arbejdsmarkedet er et af dem, og årsagerne kan være mange.

For dem, som er født og opvokset i Danmark, starter problemerne ofte allerede i førskolealderen. Mange starter i skole uden de helt basale sprogkunderskaber, og så fortsætter problemerne i skolen. Vi taler om manglende færdigheder i dansk og matematik, manglende samfundsforståelse og vanskeligheder med at indordne sig under de rammer og strukturer, som er i folkeskolen.

Og så er sporet jo desværre lagt for alt for mange: Problemer i folkeskolen, vanskeligheder med at få en uddannelse, problemer med at få et job, marginalisering, i nogle tilfælde kriminalitet – og så videre.

Ser vi på statistikkerne vedrørende beskæftigelse og kriminalitet, som spørgeren særligt har fokuseret på, kan vi se, at de negative tal i vidt omfang knytter sig til grupper, som er kommet hertil som flygtninge. Mange af dem dybt mærkede, traumatiserede. Mange af dem med vanskelige forudsætninger i forhold til det, som kræves på det danske arbejdsmarked og i det danske samfund i det hele taget.

Der er med andre ord ikke enkle forklaringer på integrationsproblemerne, og der er derfor heller ikke enkle løsninger.

Men der er løsninger. Og det bringer mig frem til det tredje element i samrådsspørgsmålet: Hvad har regeringen gjort, og hvad agter den at gøre for at styrke integrationsindsatsen.

Først og fremmest skal der være tydelige krav og forventninger til alle, som kommer til Danmark. Uanset om man kommer hertil, som indvandrer, flygtning eller familiesammenført, skal man bidrage til det danske samfund. Der kan være særlige forhold, når det gælder traumatiserede flygtninge, hvor der er behov for en særlig indsats. Men alle skal bidrage i det omfang, de er i stand til det. Der er ingen undtagelser.

Overordnet er det regeringens linje, at integrationsudfordringerne først og fremmest skal løses som led i de ordinære indsatser, fx på skole-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet. Det er den bedste måde at sikre sammenhængende og varige løsninger på problemerne. Og vi har taget fat på en række områder:

Med folkeskolereformen bliver der givet nogle langt bedre rammer for, at børn med anden etnisk baggrund får de nødvendige færdigheder. Folkeskolereformen vil løfte de svageste unge med mere tid med lærerne, flere timer i kernefagene og bedre tid til den understøttende undervisning. Det vil i høj grad komme de nydanske

børn til gode, og det vil også medføre, at flere etniske unge kan gennemføre en ungdomsuddannelse og dermed i sidste ende få de nødvendige forudsætninger til at tage en videregående uddannelse.

Kontanthjælpsreformen har lagt et solidt fundament under indsatsen for at bringe arbejdsløse i job. Kontanthjælpsreformen betyder, at alle unge får en uddannelse, og at alle mennesker mødes med klare krav og forventninger, så flere får mulighed for at blive en del af arbejdsmarkedet. Der er ingen tvivl om, at kompetencer er helt afgørende for at få tilknytning til arbejdsmarkedet, så det fokus som er på uddannelse vil betyde et gevaldigt kompetenceløft, som mennesker med anden etnisk baggrund i høj grad vil nyde godt af.

Førtidspensionsreformen sikrer, at vi ikke bare parkerer folk på en varig passiv forsørgelse, hvis de har mulighed for at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet. Der etableres ressourceforløb og rehabiliteringsteams, der sikrer en langt mere målrettet indsats. Og det er jo rettet mod en

målgruppe, hvor nydanskere er overrepræsenteret.

Med beskæftigelsesreformen lægger regeringen op til, at borgeren i langt højere grad sættes i centrum for indsatsen. Det er et opgør med "one size fits all" og lægger op til et mere individuelt orienteret beskæftigelsessystem, som netop sætter fokus på, hvad der virker for den arbejdsløse og for virksomhederne. Også det vil i høj grad komme mennesker med anden etnisk baggrund til gode.

De store reformer har lagt et solidt fundament, også for integrationsindsatsen. Men vi skal sikre, at vi nu også får den fulde effekt af dem. Det er derfor, det er så vigtigt at stille krav. For selv om vi måske på papiret stiller samme krav til nydanskere, som til personer med dansk oprindelse, så viser virkeligheden os, at det ikke altid sker i praksis.

Vi skal vi holde op med at være berøringsangste. Hvis vi er i stand til det vil reformerne have deres virkning, også i forhold til nydanskere.

Men de store reformer kan ikke stå alene. Der er områder, hvor der er brug for en helt særlig og målrettet indsats.

Derfor har regeringen styrket modtagelsesindsatsen, hvor nyankomne flygtninge og familiesammenførte får en integrationsplan, som skal bidrage til en mere helhedsorienteret og sammenhængende indsats. Integrationsplanen vil også medvirke til at tydeliggøre de krav og forventninger, vi har til de nye borgeres egen indsats.

Samtidigt er det vigtigt, at vi gør integrationen af nyankomne flygtninge og familiesammenførte langt mere effektiv, så de hurtigere kan blive en aktiv del af samfundet. Det er også en af de ting, regeringen nu er ved at se på.

Regeringen har desuden lanceret en strategi mod parallelle retsopfattelser, som er et opgør med tvang og undertrykkelse i forbindelse med religiøse vielser. Det er helt centralt, at vi sikrer, at der ikke etableres parallelsamfund med egne

normer og regler, som strider mod dansk praksis og danske værdier.

Regeringen har også lavet en strategi mod æresrelaterede konflikter, fordi vi ikke kan acceptere, at unge udsættes for tvangsægteskab, genopdragelsesrejser og andre æresrelaterede konflikter.

Strategien indeholder bl.a. en lang række initiativer, der opkvalificerer de lærere, pædagoger, sagsbehandlere osv., som møder de unge, så de bliver bedre til at spotte unge i æresrelaterede problemer og bedre til at hjælpe de unge på den rigtige måde. Og dem, der bliver ramt og må flygte fra deres familie, skal have den bedst mulige hjælp og tryghed, bl.a. i form af tilbud om sikre pladser.

Men initiativerne stopper ikke her. Regeringen har netop lanceret en handlingsplan, som skal forebygge radikalisering og ekstremisme. Og regeringen vil komme med yderligere initiativer, som skal styrke indsatsen mod æresrelaterede konflikter.

Og regeringen vil sætte fokus på den kommunale integrationsindsats. Og så er vi tilbage ved indledningen. For det er kommunerne, som står for hovedparten af integrationsindsatsen, og derfor er det centralt, at vi nu med KL og kommunerne får indgået den aftale, jeg nævnte tidligere, så vi får givet den lokale integrationsindsats det nødvendige løft.

Når vi taler om integration, så er der ikke noget quick-fix. Det tror jeg også, den tidligere regering vil erkende.

Men med reformerne på de brede områder som skole og beskæftigelse, med de styrkede indsatser på specifikke områder som æresrelaterede konflikter og radikaliserings og med et styrket samarbejde med kommunerne om den lokale integrationsindsats er der lagt spor, som jeg er sikker på vil vise sig at skubbe integrationen af flygtninge, indvandrere og efterkommere i den rigtige retning.

Tak for ordet.